

සන්නිවේදනය

ශතකය සපුරන හැඬ පටිය

වල්ඩමර් පෝල්සන්

අ

ද සන්නිවේදනයේ දියණුව හේතුකොටගෙන ලෝකය කුඩා ගම්මානයක් බවට පත්වෙමින් තිබේ. මේ ලෝක ගම්මානය තැනීමට දයක වූ එක් සාධකයක් ලෙස "චුම්බක පටිගත කිරීම" හඳුන්වාදිය හැක. අද චුම්බක පටිගත කිරීමේ යන්ත්‍රය අභාවයට ගොස් ඇතත් ඒ හරහා පටිගත කිරීම කාර්යයට ලැබුණ පිටුවහල සුළුපටු එකක් තොවේ. චුම්බක පටිගත කිරීම ලොවට හඳුන්වාදෙනු ලැබුවේ මීට වසර 100 කටත් කලිනි. වඩාත් නිවැරදිව කිවහොත් අවුරුදු සියය පිරුණේ පසුගිය දෙසැම්බර් පළමුවැනිදාය.

1899 දෙසැම්බර් පළමුවැනිදා මේ අපූර්ව නිර්මාණය ලොව හඳුන්වා දුන්නේ ඩෙන්මාර්ක් ජාතික වල්ඩමර් පෝල්සන් විසිනි. පෝල්සන් පළමුවෙන් චුම්බක පටිගත කිරීම පිළිබඳ පර්යේෂණ පැවැත්වූවේ කෝපන්හේගන්හි දුරකථන සමාගමකට සම්බන්ධවී රුකියාව කරන කාලයේදීය. මූලිකම ඔහු පටිගත කිරීම කළේ පියානෝ කම්බි (Piano wire) මගිනි. ඔහුගේ පර්යේෂණ සාර්ථක වූ අතර ඔහු මේ පටිගත කිරීමේ උපකරණයේ (ටෙලිග්‍රැෆෝනයේ) ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ ප්‍රදර්ශනයක් 1900 දී පැරීසියේදී පැවැත්වූවේය.

ඔහුගේ නිමවූම පිළිගැනීමට ලක්වූ අතර ඔහුට Grand Prix සම්මානයද හිමිවිය. මේ නිර්මාණයේ ක්‍රියාකාරීත්වය බලා ඔහුට ගෞරවය පුදකළ අය අතර ඕස්ට්‍රියානු අධිරාජ්‍යාද විය. මේ ප්‍රදර්ශනයේදී පෝල්සන්ගේ උපකරණය හෙවත් ටෙලිග්‍රැෆෝනය ක්‍රියාත්මක කොට ලොව පළමු චුම්බක පටිගත කිරීම නිල වශයෙන් සිදු කළේද ඕස්ට්‍රියානු අධිරාජ්‍යයාය. එහෙත් පෝල්සන්ට නම පර්යේෂණ දියුණු කිරීම සඳහා මහා පරමාණ මුදල් ආධාර නම සුරෝපය තුළින් නොලැබිණි. එහෙයින් ඔහු

1903 දී ඇමරිකානු ව්‍යාපාරිකයකු සමග එක්ව ඇමරිකානු ටෙලිග්‍රැෆෝන් සමාගම යනුවෙන් සමාගමක් පිහිටුවීය. ඒ සමාගම මගින් පළමුවෙන්ම නිෂ්පාදනය කළේ කම්බි මගින් පටිගත කිරීම සිදුකරන යන්ත්‍රය. ප්‍රථම යන්ත්‍රවලට හැකිවූවේ මිනිත්තු 30 ක කාලයක් පටිගත කිරීම සිදුකරන්නට පමණි. 1910 දී මේ සමාගමේ කළමනාකරණය පිරිහී යාම නිසා අර්බුදයක් හටගත් අතර නිෂ්පාදන අඩු වන්නට පටන්ගත්තේය. මේ තත්ත්වයට සමාගම මුහුණ දුන්නේ පටිගත කිරීමේ යන්ත්‍ර 100 ක් වැනි සුළු ගණනක් පමණක් අලෙවි කර තිබියදීය. සමාගම අක්‍රීය තත්ත්වයට පත්වුවද පෝල්සන් තම පර්යේෂණ තතර කළේ නැත. 1907 දී ඔහුට රාජකීය ඩෙන්මාර්ක සංගමයෙන් විද්‍යව පිළිබඳ රත්පදක්කම හිමිවිය. 1909 දී ලෙප්ෆර්ග් විශ්වවිද්‍යාලය විසින් ඔහුට සම්මාන ආචාර්ය උපාධියක් ප්‍රදානය කරන ලදී.

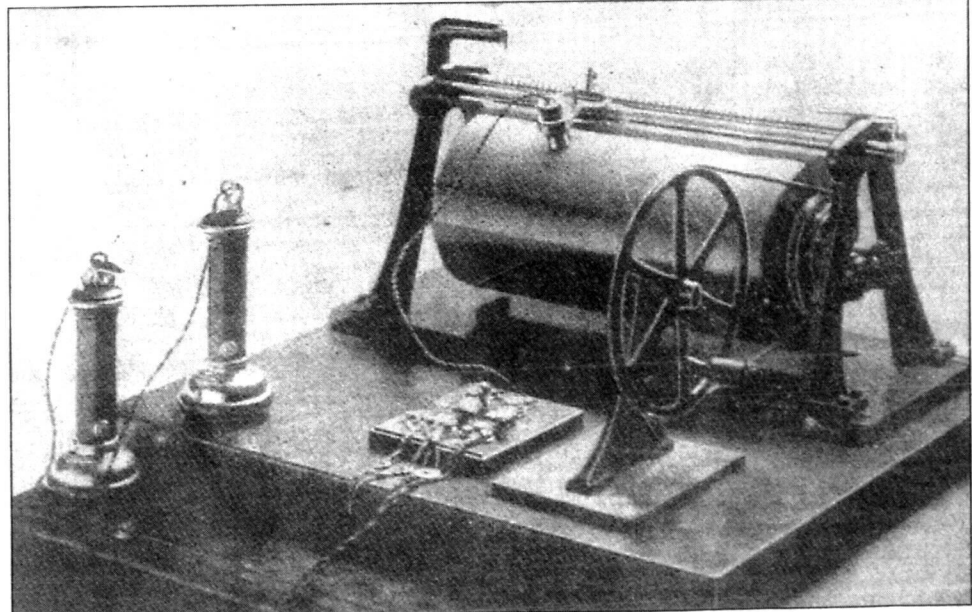
ඩෙන්මාර්ක රජය විසින්ද ඔහුට ගෞරව සම්මානවලින් පුද්දෙන ලදී. ඔහු ඩෙන්මාර්ක් තාක්ෂණ විද්‍යා ආයතනයේ ගෞරව සාමාජිකයකු ද විය. 1942 දී පෝල්සන් මියයන විට ස්වීඩනයේ ඉංජිනේරු පර්යේෂණ ආයතනයේ

ගෞරව සාමාජිකයකු ලෙස ද පත්කරනු ලැබ තිබිණි. පෝල්සන්ට මෙතරම ගරු සම්මාන ලැබුණත් 1942 දී ඔහු මියයනවිටත් පටිගත කිරීමේ යන්ත්‍රය දියණු කිරීම සඳහා වෙන කිසිවකු උනන්දුවක් දක්වා නොතිබිණි. එලෙස චුම්බක පටිගත කිරීමේ යන්ත්‍රය කෙරෙහි අවධානය යොමු නොවීමට හේතු කිහිපයක්ම තිබිණ. පෝල්සන් චුම්බක පටිගත කිරීමේ යන්ත්‍රය නිපදවන්නට වසර 20 කට පෙර ලොවට ආ එඩිසන් ෆොනෝග්‍රෆ් යන්ත්‍රයටද

ඒ වනවිට පිළිගැනීමක් ලැබී තිබුණේ නැත. ඒ කාලය වනවිට ඇමිප්ලිගයර් ලොවට හඳුන්වා දී තිබුණා නම ටෙලිග්‍රැෆෝනය මීට වඩා

මූලිකම ඔහු පටිගත කිරීම් කළේ පියානෝ කම්බි (Piano wire) මගිනි. ඔහුගේ පර්යේෂණ සාර්ථක වූ අතර ඔහු මේ පටිගත කිරීමේ උපකරණයේ (ටෙලිග්‍රැෆෝනයේ) ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ ප්‍රදර්ශනයක් 1900 දී පැරීසියේදී පැවැත්වූවේය.

වැඩිදියුණු කරන්නට පෝල්සන්ට ඉඩතිබිණි. අනෙක් අතට පසුකාලයක ටෙලිග්‍රැෆෝනය කෙරෙහි පෝල්සන්ගේ අවධානයද කාලයත් සමග විශූනී යන්නට විය. එයට එක් හේතුවක් වූවේ ටෙලිග්‍රැෆෝන් සමාගම නිෂ්ක්‍රීය තත්ත්වයට පත්වීමය. අනෙක් හේතුව රේඩියෝ තරංග සම්ප්‍රේෂණ ගැන පර්යේෂණ පවත්වන්නට යොමුවීම නිසා මේ කෙරෙහි යොදවන්නට තිබූ කාලය අඩුවීමය. පෝල්සන්ගේ අභාවයෙන් පසුව සමාගම කීපයක්ම

ටෙලිග්‍රැෆෝනය

